

W. Petersen: Jeg skal fatte mig saa kort som muligt. Kun skal jeg overfor min ærede Sidemand til Venstre (Kump) bemærke, at naar jeg talte om, at man i Thyen havde ydet Laan til 4 % og med en ordinær Amortisationstid, er det ganske simpelt saaledes at forstaa, at Amortisationstiden var paa 20—28 Aar, som de kunde blive enige om. Naar den ærede Forslagsstiller saa stærkt fremhævede, med hvilken rivende Fart Kommunelaanenes Størrelse er gaaet opad, skal jeg dog bemærke, at netop denne rivende Fart beviser, at det har været let at skaffe Penge, uden at det har været nødvendigt at ty til en Kreditforening. Naar det ærede Medlem fremhævede, at han havde set, at et Amtsraad havde laant til 5 % Rente, 7 % Provision og med Amortisation i 20 Aar, siger jeg dertil: Ja, om det var dyrt eller ei, det kommer an paa, naar det skee, paa de Pengeforhold, der var den Gang; thi som sagt, paa en Tid er Prisen den, paa en anden den. Der er i Virkeligheden ikke Noget at gøre derved. Kommunerne maa underkaste dem det Samme som alle Andre. Det eneste Tilfælde, som det ærede Medlem fremhævede her, som var passeret i Foraaret, anførte han allerede ved Lovforslagets Fremlæggelse. Jeg tror, jeg har bevareret hans Bemærkninger derom saaledes, at selv om der havde været en Kreditforening, vilde Laanet der ogsaa have kostet Noget. Men een Ting maa jeg bestemt fastholde, nemlig, at den foreslaede Kreditforenings hele Bliven og Eksistens i Virkeligheden er afhængig af, hvorledes Kursen paa Kreditforeningsobligationerne er; thi saasnart den gaar ned til de ordinære Priser, som den var før disse Tider, f. Ex. 85—90 %, tager ingen Kommune Laan der, og saa ligger hele Historien. — Blot en lille Bemærkning endnu. Naar det ærede Medlem med saa stor Ostentation fremhævede, at intet Pengeinstitut havde tabt ved nogen Kommune, skal jeg villig give ham Ret deri, men kanske dog Statskassen kunde tale med om nogle Havnekasser her i Landet.

Breinhold: Den allerfjerdste Bemærkning af den meget ærede Taler, som nu havde Ordet, har jeg ventet mig, og derfor udtalte jeg mig med den Forsigtighed, at jeg sagde: Intet Pengeinstitut; thi det var mig lige saa godt som det ærede Medlem bekendt, at Staten adskillige Gange har eftergivet Kommunerne visse Beløb, men jeg tror ikke, at det har været paa Grund af, at vedkommende Kommuner vare ude af Stand til at efterkomme deres Forpligtelser, men fordi Staten erkjendte, at der var saadanne sær-

lige stedlige Forhold tilstede, som begrubede denne Hensyntagen. Naalnlig foreligger der et eklatant Exempel i saa Henseende i Ribe, der ved Fredsslutningen blev affaaeret sit Oppland, og som derfor gjentagne Gange har faaet Estergivelse. — Det var imidlertid ikke blot for at imødegaa denne allerfjerdste Bemærkning, jeg bad om Ordet overfor det ærede Medlem, men fordi han gjentog, at det slet ikke havde været vanskeligt at stifte Laan, det viste sig allerbedst netop af, hvad jeg har anført om den rivende Fart, hvormed Kommunegjælden er voret; thi den kunde ikke være voret saaledes — det var den logiske Slutning — hvis det ikke havde været let at stifte Laan. Jeg tror, at det langtfra har været det overalt; det har tværtimod været meget vanskeligt og har ofte kun kunnet opnaas ligefrem som en personlig Gunstbevisning. Ut det har været dyrt, kan der ikke være Tvivl om, og det undrer mig gjentagende at høre, netop fra det ærede Medlem, at han ikke kjender disse dyre Laan; thi jeg har her i min Haand en Fortægnelse over Laan i hans egen Kommune, Odense Kommune. Deriblandt finder jeg et Hovedlaan, et Laan paa 1,400,000 Kroner til 4½ pCt. og med en saakaldt Præmie paa 10 pCt. — det er jo ligegyldigt, enten man talder det for Præmie eller Provision. Det er langt mere, end jeg har antydet, og saa maa det endda bemærkes, at dette Laan er tilbagebetalt efter 9 Mars Jorløb. Hvad jeg har fremhævet som meget dyrt, var et Laan med 7 pCt. Provision og en Varighed af 20 Aar, her er et Laan fra hans egen Kommune paa 1,400,000 Kroner med 10 pCt. Præmie, tilbagebetalt efter 9 Mars Jorløb; altsaa, man har betalt i Præmie den ret kjønne Sum af 140,000 Kr. Jeg synes, at det ærede Medlem, henfjet til den store Forsigtighed, som navnlig det ærede Medlem ellers altid bruger, her burde have været en lille Smule varsom med at sige, at Kommunelaanene altid have været billigere. Det undgik vel ikke min Opmærksomhed, og det var vel dertil, det var sigtet, at han samtidig sagde: i alt Fald for de smaa Kommuner. Bedkommende. Nu er Odense Kommune ganske vist en stor Kommune, men jeg troer dog, at man i Forsamlingen i det Hele taget efter den Maade, hvorpaa han fremstillede det, ansaa det for hans Overbevisning, at Kommunelaan altid havde været lette at erholde og billige at faae. — Da jeg nu engang har Ordet, kan jeg, saa godt som provoceret dertil af det ærede Medlem, ikke Andet end optage en anden Udtalelse af ham, som han fremsatte i sin Dmtale af denne rivende Vægt, som